

СЕКЦІЯ 4. Традиції та перспективи навчання іноземних студентів у ЗВО України та світу

Долиняк-Сайтз О., аспірант

Тернопільський національний економічний університет

ДОПОМОГА В АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ НА ПРИКЛАДІ РОБОТИ ВИЩИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ США ТА КАНАДИ

У сучасному світі майже п'ять мільйонів студентів навчаються за межами своїх країн. Більше половини університетів мають власні програми та стратегії інтернаціоналізації. Переоцінити цей напрямок роботи неможливо: наука, яка апріорі є інтернаціональною, не може розвиватися поза міжнародним контекстом. Пріоритетними діями щодо інтернаціоналізації є академічна мобільність студентів і спільні міжнародні наукові дослідження. Про це, а також про досягнення, плани та проблеми українських вишів у роботі з іноземними студентами йшлося на першому Українському форумі міжнародної освіти, який організувало Міністерство освіти і науки України разом з Українським державним центром міжнародної освіти 23 березня, 2018.

Визначення та контекстуалізація інтернаціоналізації вищої освіти звучить як інтернаціоналізація - це багатовимірний процес, що включає:

- міжнародну мобільність студентів, - обмін факультетами, - міжнародні зв'язки та партнерські зв'язки, - міжнародні академічні програми та наукові співробітництва.

На університетському рівні інтернаціоналізація пропагується як засіб досягнення міжнародних академічних стандартів, посилення міжнародного та міжкультурного взаєморозуміння, створення альтернативних джерел доходу, розвиток міжнародних стратегічних альянсів.

Оскільки глобалізація посилюється, Америка та Канада прискорили темпи інтернаціоналізації вищої освіти як важливого стратегічного пріоритету на національному та рівнях вищих учбових закладів. Ця стратегія націлена на збільшення кількості іноземних студентів у цих країнах та сприяння співпраці в галузі освіти та науки. Зокрема, залучення до навчання іноземних студентів стало найпоширенішим пріоритетом для багатьох американських та канадських університетів та коледжів. Країни-джерела це Китай (33%), Індія (12%), Південна Корея (5,8%), Франція (5,7%), Саудівська Аравія (4%).

Асоціація університетів та коледжів Канади (AUCC) провела огляд своїх інститутів-членів щодо поточного стану інтернаціоналізації в Канаді (AUCC, 2014). Результати показують, що канадські університети та коледжі глибоко схильні до інтернаціоналізації, 95% визначили це як частину свого стратегічного планування. Найвищий пріоритет для інтернаціоналізації було визначено набір іноземних студентів. Незважаючи на те, що Канада є досить успішною в наборі міжнародних студентів, дослідження також показують, що багато іноземних студентів стикаються з труднощами при переході до академічного та соціального середовища приймаючої сторони, таких як ізоляція, маргіналізація та депресія (данні взяті з досліджень надрукованих Glass & Westmont, 2014, Knight, 2015 p., Yang & Noels, 2013 p.).

Ми поговоримо про **міжкультурну адаптацію іноземних студентів у США та Канаді**. Міжкультурна адаптація не є лінійним процесом, завдяки проведенню опитуванню визначено три теми, що стосуються культурологічного шоку студентів: - навчання в незнайомій культурі, - важливість послуг, - підтримки кампуса.

Культурний шок часто асоціюється з почуттями ізоляції, розчарування, доброякісності та депресії, які відчують новачки при переході їх у нове соціально-культурне середовище. У інтерв'ю майже всі китайські студенти виявили культурологічний шок як одну з проблем.

Багато учасників зазначили, що все настільки відрізняється від того, що вони очікували, з іншою мовою, культурою, звичаями та харчуванням. Вони також визнали, що їм не вистачало заходів, щоб залучитись і, таким чином, відчувати нудно, що призводить до відчуття ізоляції. Однією з поширених проблем, з якими стикаються багато китайських студентів, - проблеми з друзями з місцевими канадськими студентами.

Навчальний шок - це складні емоції та досвід, які зустрічають іноземні студенти при адаптації до нового навчального середовища. У цьому дослідженні китайські студенти мали труднощі з мовою, а також труднощі при адаптації до іншого навчального плану та педагогіки. Що стосується мови, це становить величезну загрозу для розуміння матеріалів курсу належним чином та їхньої роботи в класі, що в кінцевому підсумку вплинуло на їхні остаточні оцінки. Один учень зазначає: «Я почуваюся збентежений, коли інструктори використовують гумор у класі. Є так багато термінів, я не розумію, тому що я не носій мови. Північноамериканська культура, особливо канадські спортсмени, співаки або зірки імена яких використовували викладачі у їхньому навчанні ... Я відчував розчарування, щоб наздогнати клас через труднощі розуміння своєї культури» – зазначає студент.

Один учень також порівняв канадську систему з Китаєм і зазначив, що існує більший тиск на вивчення тут, ніж у Китаї. Вона каже: «Я відчуваю тиск, коли я тут навчаюсь. Тут ми маємо вікторини, завдання та фінали, і вони мають дуже хороші навчальні ритми. І це дуже швидко, один за одним. У Китаї фінали беруть найбільшу частину наших остаточних оцінок. Таким чином, ми лише важко навчаємось у фіналі. Швидкість навчання тут дуже складна для мене, щоб слідувати».

Кампус Сервіс. На думку адміністраторів, первинними допоміжними службами поза академічним навчанням є програми наставництва однолітків та культурні заходи. Отримання інформації про незнайоме середовище за допомогою двостороннього спілкування, а не

просто засобами масової інформації, є більш передбачуваним і, таким чином, менш тривожним для новачків. Крім того, цілий ряд культурних заходів може мотивувати іноземних студентів для участі в кампусі співтовариство і покращує їх почуття групового включення. На питання про ці послуги більшість учнів зазначили, що двомовна служба є найбільш корисною: «Я пам'ятаю, як тільки я пішов у студентський центр за моїм завданням. Я не міг пояснити мою стурбованість через вираження мови. Потім вони принесли мені двомовного наставника, який говорить мандарин. Я відчув таке полегшення, і вона вирішила всі мої питання про моє завдання». Для іноземних студентів мова є першою річчю ... Така служба є дуже важливою і корисною для іноземного студента. Інший студент прокоментував культурну діяльність. «Вони мають різну тему культури щоразу. Наприклад, я багато чому навчився з тижня мексиканської культури і навчився готувати корейську їжу з корейського тижня. Я чув, що Канада є багатокультурною країною, і тепер я бачив це з моїх очей. Це дуже вражає, це допомагає мені подружитися».

Висновок: Три рекомендації цього дослідження полягають у

- підготовці різноманітних тренувань на робочому місці, - наймати більше багатомовних працівників у службах студентів, - залучати іноземних студентів до проектування та планування діяльності в університетському містечку.

Враховування різноманітність міжнародних потреб та інтересів студентів можуть сприяти зацікавленню у створенні більш інклюзивного навчального середовища.

Як я вже відмітила, пріоритетними діями щодо інтернаціоналізації є академічна мобільність студентів і спільні міжнародні наукові дослідження, хочу навести приклад, як у Сполучених Штатах було проведено дослідження на цю тему.

Переклад з англійської мови зробила я, відібрала також ключеві висновки.

Фангфанг Гао був студентом курсу доктора філософії, факультету журналістики в Університеті Флориди. Серед його академічних інтересів - онлайнова журналістика, нові медіа та технології, медіа-ефекти та міжнародне спілкування. Він створив веб-сайт для іноземних студентів у США: «Я міжнародний студент з Китаю, перебуваю у США вже більше двох років. Однак я до цих пір пам'ятаю ті дні, коли я вперше приїхав сюди. Я був в захваті від нового середовища, але також був пригнічений для важкого навантаження на навчання і відчував страх поговорити з іншими через мій слабкій англійській. Я розмовляв з іншими іноземними студентами. І більшість з них були в тій же ситуації.

Мій досвід дозволяє зрозуміти проблеми міжнародних студентів та усвідомити всі труднощі, з якими стикаються нові міжнародні студенти, а також всі перешкоди, які їм потрібно подолати в іншій країні. Ось чому я розробив цей веб-сайт. Для цього сайту я зібрав декілька корисних відомостей, інтерв'ю з двома іноземними студентами University of Florida з різним досвідом та об'єднав свій власний досвід.».

Посилання на його сайт за адресою <http://iml.jou.ufl.edu/projects/Fall08/Gao/suggestions.html>

Все більше іноземних студентів приїжджають до США для навчання. Кількість міжнародних студентів, які навчаються в вищих навчальних закладах США, збільшилась до рекордно високого рівня майже мільон студентів на початок 2018 року, відповідно до звіту Open Doors, що щорічно публікується Інститутом міжнародної освіти (ІЕ) за підтримки Бюро Державного департаменту США Освітні та культурні справи. Існує ще більший приріст кількості нових іноземних студентів, які вперше навчалися в коледжі чи університеті в США.

Провідна філософія міжнародного найму полягає в тому, що різноманітні кампуси краще підготують учнів США до успіху в глобалізованому світі та допоможуть університетам створити глобальну

репутацію. Крім того, висока якість американської вищої освіти є ще однією важливою причиною залучення іноземних студентів.

Для іноземних студентів, які навчаються за кордоном, відкриває для них світ, дозволяючи їм відчувати різні культури та зустрічати різних людей, допомагаючи їм краще зрозуміти інших і себе. Згідно з дослідженням Міжнародної освіти студентів (IES), навчання за кордоном зазвичай є визначальним моментом у житті молодої людини і продовжує впливати на життя учасника протягом багатьох років після досвіду.

Продовжимо говорити про проблеми адаптації іноземних студентів:

Adjustment Problems Проблеми пристосування

Коли міжнародні студенти приїжджають до США, залишивши всі свої турботливі сім'ї, їм доведеться почати стикатися з великою кількістю проблем, які можна відрегулювати тут. Речі, як знайти місце для проживання, і знати, де поїсти- це лише початок незалежного проживання іноземних студентів в іноземній країні. Виникають проблеми, такі як домашня хвороба, культурний шок, вивчення мови, соціальні бар'єри, академічні труднощі, фінансовий тиск тощо. Кожна з цих проблем нелегко вирішити. Наприклад, мова. Мова завжди є великим бар'єром. Якщо студенти приходять з країн, де англійська мова часто не вживається, іноземні студенти відчують стрес, коли вони вперше приїхали до США, хоча вони можуть вже мати певні знання англійської мови. Багато іноземних студентів, хоча вони вже пройшли певні іспити, такі як TOEFL або GRE, щоб задовольнити вимоги до мови для навчання в будь-якій навчальній програмі в США, їм все одно було б важко дотримуватися своїх однокласників у класах. Така ситуація зробила б їх дуже сумними і вплине на їх впевненість у житті, а також на їх вивченні. Якщо міжнародні студенти хочуть досягти вищої ступеня та досягти своїх цілей, їм потрібно пристосовуватися до іноземної землі, впоратися з новими ситуаціями та підтримувати високі оцінки.

What Is Culture Shock? Що таке культурний шок?

Культурний шок стосується тривоги та почуттів (здивування, дезорієнтація, невпевненість, плутанина тощо), коли люди повинні працювати в різних, невідомих культурних або соціальних умовах, як іноземна країна.

Культура занадто складна, щоб пояснити логічно. Культурний шок завжди виростає з труднощів при адаптації до нової культури. Коли міжнародні студенти намагаються злитися в культуру США чи будь-якої іншої нації, більшість з них шокована вперше.

Stages of Culture Shock Етапи культурного шоку

Існує кілька етапів культурологічного шоку, як процес для нових бажаних пройти. Зазвичай існує період захоплення, період розчарування, поступовий перебудовний період і період прийняття. Коли люди вперше прибули до чужої країни, говорячи іншою мовою, перша проблема зустрічається, мабуть, мова. У більшості випадків іноземці не можуть говорити вільно. І існує певна кількість коливань, щоб вони могли висловитися через їх погану мовну здатність. Також іноземним студентам непросто зрозуміти основне значення деяких слів. Звідси виникає розрив зв'язку та відсутність розуміння.

Advice Поради

Через культурний шок іноземні студенти іноді відчувають себе заплутаними, щоб знати, що є відповідним, а що ні. Ось кілька порад які можна надати іноземним студентам щодо того, як впоратися з цією ситуацією:

1. Відкинути страхи та заспокойтесь. Не перевантажувати себе і нервувати.

2. Спостерігайте за новою культурою та зберігайте відкритий розум. На основі ваших спостережень вирішуйте, що робити чи не робити.

3. Знайомтесь із спільнотою. Прогулянка по кампусі. Ознайомтесь з бібліотеками. Переглянути фільм на вулиці. Робіть покупки. Спробуйте місцевий ресторан або кафе-бар.

4. Робота з вдосконалення англійської мови. Задавайте питання, і не бійтеся спробувати. Більшість місцевих жителів будуть раді навчати вас про свою країну та звичаї.

5. Відвідайте Міжнародний центр у навчальному закладі

6. Встановіть рутину. Майте регулярні прийом їжі, спати, навчальні години та години вправ. Ознайомтеся з вашим графіком для заняття. Зробіть себе звичним до нового життя якомога швидше.

Social Barriers Соціальні бар'єри

Міжнародні студенти, які є новими в іншому середовищі, спочатку почуватимуть себе безпорадними для створення соціальних мереж як у своїх країнах. Фактично, іноземні студенти часто мають більш обмежені соціальні мережі. Більшість новачків відчувають себе трохи важко, щоб тут знайти нових друзів. Деякі іноземні студенти лише спілкуються з людьми зі своїх рідних країн. Справді, боротьба з мовою та недостатня корекція приводять до того, що мало хто з іноземних студентів активно бере участь в університетах та інших суспільних життєвих сферах. За винятком мовних і культурних бар'єрів, сором'язливість є ще одним чинником, який перешкоджає міжнародним студентам більш активно брати участь у соціальному житті країни перебування. Іноді, коли місцеві студенти обговорюють щось у своїх групах, іноземні студенти будуть відчувати себе трохи важко, щоб наздогнати їх і незручно приєднатися до обговорень.

Advice to Improve Integration Поради щодо вдосконалення інтеграції

Міжнародні студенти завжди мають не простий шлях, перш ніж почуватимуть себе частиною студентського життя в країні перебування.

Ось кілька пропозицій для іноземних студентів:

1. **Знайдіть людей для спілкування.** Не ізолюйте себе від інших. Усміхайтеся та будьте дружніми з іншими, незалежно від того, звідки

вони. Відкритий для зовнішнього світу. Займаючись інтересом до інших людей, ви переорієнтуєте фокус у себе на зовнішній світ.

2. Спробуйте знайти асоціації та організації для інтернаціональних студентів на кампусі. Поговоріть із досвідченими членами міжнародної спільноти. Вони є там, де ви знаходитесь, і можуть запропонувати поради та підтримку. Міжнародний центри в університетах повинні активно проводити програми, в яких можна познайомитись ближче або привернути увагу місцевих сімей до участі в спільних соціальних подіях протягом року, які б з'єднали іноземців із членами спільноти, які були би раді спілкуванню.

3. Міжкультурна адаптація та інтеграція - це адаптація до нової культури, зберігаючи свою власну ідентичність. Екстремали, які повністю відмовляються від власної культури або відмовляються приймати щонебудь про нову культуру і триматися страшно до старих шляхів, є нездоровими. Навчіться розпізнавати культурні відмінності та змінювати поведінку, необхідну для комфортного проживання в новій культурі.

4. Шукайте заходи, що проводяться університетами. Основна відповідальність за інтеграцію лежить не тільки на студентах, а й на університеті. Повинні бути послуги в університетах та підтримуючих структурах, які дозволяють міжнародним студентам більше бути включеними в кампус життя та бути активними в соціальному житті. Університети також повинні зробити деякі зусилля, щоб створити більше подій, в яких міжнародні студенти можуть приєднатися та взаємодіяти з іншими. Наприклад, багато іноземних студентів, ймовірно, були б зацікавлені в організації зустрічей, таких як дебати з деяких міжнародних питань.

Academic Difficulties Академічні труднощі

Міжнародні студенти можуть мати проблеми у класах на початках. Через обмеження мови міжнародному студенту непросто зрозуміти, що висловлюють викладачі або що хочуть викладачі на початку, не кажучи

вже про участь у дискусіях у класі. І викладачі, можливо, не зможуть зрозуміти потреби іноземних студентів, якщо вони самі не висловлюються. Мовна проблема також може побічно збільшити навантаження на робочу силу для іноземних студентів. Наприклад, якщо американський студент може закінчити книжку через годину, міжнародний студент, який не володіє англійською мовою вдома, може закінчити три години. Тим не менш, мова йде не лише про вивчення мови для іноземних студентів, протистояння інтелектуальних та емоційних кордонів, вивчення звичок.

Зазвичай міжнародні студенти є академічними зірками у своїй рідній країні. І це стає викликом, коли вони вже не є вищими учнями в закордонному університеті. Фактично міжнародним студентам легко стати депресивними, коли вони більше не підтримують класів, якими вони використовуються для досягнення. Крім того, культура освіти відрізняється від країни до країни. Наприклад, університети в США більше сфокусовані на участі у класі, ніж у будь-яких інших країнах. Те, як іноземні студенти звикають навчатися, не можуть бути навчальними курсами для навчання в США. Навчальний підхід у США може виглядати незнайомим для іноземних студентів, які звикли чекати від керівництва та допомоги вчителями. Іноземні студенти можуть бракувати знань про те, як знайти та використовувати інформацію для досягнення своїх цілей.

Solutions Рішення

Міжнародні студенти потребують допомоги для подолання труднощів, що виникають з культурних та мовних відмінностей, та підвищення їхньої академічної успішності. Проте, коли у них є проблеми у своїх класах, вони, можливо, не зможуть знайти причини академічних проблем і знати, куди звернутися за допомогою.

Насправді, залишається питання, чи університет міг надати своїм іноземним студентам достатню допомогу та увагу, необхідну для їх адаптації. Найкращий спосіб вирішити це - попросити студентів, викладачів та університетів разом взяти на себе відповідальність за

розвиток міжкультурних взаєморозуміння та виплатити достатню кількість проблем для іноземних студентів.

Financial Pressure Фінансовий тиск

Фінансовий пресінг є ще однією великою проблемою, з якою стикаються міжнародні студенти, особливо ті, хто не отримує фінансову допомогу, і їм доводиться самостійно сплачувати витрати та витрати на проживання.

Вартість навчання яку вони платять університетам, досить висока, порівняно з місцевими студентами. Крім того, багато іноземних студентів, які прибувають з країн, що розвиваються, обмінний курс між місцевою та їх національними валютами може бути високим. Невелика сума грошей для локальних може бути важливою для міжнародного студента. Також іноземні студенти не мають права на отримання кредитів, мають обмежений дозвіл на роботу в університетському містечку. Обмеження для іноземних студентів дійсно залишають їм мало можливих варіантів. Заробляти гроші в школі важко для іноземних студентів.

Suggestions Пропозиції

Висновки які я можу зробити на підставі вивченого матеріалу, це те що для українських вищих навчальних закладів потрібно: - розробити посібники які б висвітлювали накопичений досвід в роботі з іноземними студентами, - визначити посаду студенського адміністратора з питань роботи з іноземними студентами, - при центрах міжнародної співпраці створити волонтерські програми по допомозі в адаптації міжнародних студентів, - створити соціальні сітки для спілкування іноземців між собою і можливістю анонімно отримувати допомогу від спеціальних консультантів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Internationalization of Higher Education: Experiences of Intercultural Adaptation of International Students in Canada, article by Jingzhou Liu -

Professor of Psychology, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, Pennsylvania
<https://journals.lib.unb.ca/index.php/antistasis/article/viewFile/25433/29471>

2. Internationalization of Higher Education: theoretical and Empirical Investigation of Its Influence on University Institution Rankings Dr. Blanca L. Delgado-Márquez Assistant Professor, Department of International and Spanish Economics, Faculty of Economics and Business, University of Granada. Dr. Nuria Esther Hurtado-Torres Full Professor, Department of Management and Business, Faculty of Economics and Business, University of Granada, Yaroslava Bondar. Monograph “Globalisation and Internationalisation of Higher Education:

<http://www.raco.cat/index.php/RUSC/article/download/254143/340984>

3. Study of the Educational Impact of International Students in Campus Internationalization at the University of Minnesota. Report by Principal Investigators: Diana Yefanova, Gayle Woodru, Barbara Kappler, and Chris Johnstone https://global.umn.edu/icc/documents/15_EducationallImpact-IntlStudents.pdf

4. 5 Common Cultural Challenges for International Students. Aditya Singhal is the co-founder of Transtutors.com, a leading online tutoring help for college students. <http://blog.flywire.com/2015/10/14/5-common-cultural-challenges-for-international-students/>

5. International Students in the U.S. Fangfang Gao, a first-year Ph.D. student of journalism at the University of Florida. <http://iml.jou.ufl.edu/projects/Fall08/Gao/index.html>